

Kallelse Kommunstyrelsen

Tid: onsdag 10 januari 2018 kl. 08:30

Plats: Östra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordningen

Informationsärenden

4	PWCs redovisning av gransknings av rutiner och hantering av arvodenn till förtroendevalda	Remmi Gimborn,
PWC
<i>Kl 8.30-09.00</i>
5	Redovisning av hur medlen "kommunstyrelsens oförutsedda behov 2017" använts	Lena Palm,
kommunchef

Beslutsärenden

6	Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun	2017/10	Sven Bergelind
7	Svar till revisorerna med anledning av granskning av rutiner och hantering av arvoden till förtroendevalda	2017/8	Sven Bergelind
8	Revidering av kommunstyrelsens delegeringsförteckning	2017/11	Maria Olegård,
administrativ chef
9	Anställning av Bildningschef	2017/9	Lena Palm,
kommunchef
10	Ändring av starttid för kommunstyrelsens sammanträden 2018	2017/17	Maria Olegård,
administrativ chef

11	Återkallelse av beslut om annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2018	2017/13	Maria Olegård,
administrativ chef
12	Information om arbetet inom Göteborgsregionens (GR) kommunalförbund		
13	Information från SOLTAK		
14	Anmälan av inkomna skrivelser		
15	Redovisning av delegeringsbeslut		

Carlos Rebelo Da Silva (S)
Ordförande

Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Dnr 2017/10

Sammanfattning

PWC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Granskningen visade att kommunfullmäktige har antagit bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda, men att de är något otydliga och inte fullt ändamålsenliga. Roll- och ansvarsfördelningen är otydlig.

Revisorerna lämnade följande rekommendationer för att vidareutveckla rutinerna i kommunen:

- 1) Genomföra en översyn av bestämmelserna för arvoden och ersättningar till förtroendevalda och de rutiner som följer av bestämmelserna.
- 2) I samband med översynen skärpa kraven rörande intyg för faktisk förlorad arbetsinkomst.
- 3) Säkerställa att bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda efterlevs.
- 4) Se över hanteringen av attest för att säkerställa att personer i beroendeställning inte har beslutsattest.
- 5) Upprätta rutiner för uppföljning och kontroll av hanteringen av arvoden och ersättningar.
- 6) Se över möjligheten att digitalisera arvodeshanteringen.
- 7) Kommunstyrelsen bör överväga om hanteringen av arvoden bör ingå som kommunövergripande kontrollmoment i den interna kontrollen

Med anledning av revisorernas rapport har kommunledningsförvaltningen reviderat bestämmelserna där revisorernas rekommendationer har beaktats. Bland annat har:

- Kraven skärpts rörande intyg för faktisk förlorad arbetsinkomst.
- Bestämmelser och rutiner har förtydligats och förenklats.
- Blanketterna för sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst har separerats för att undvika sammanblandning.
- De reviderade bestämmelserna säkerställer att ingen person i beroendeställning har attesträtt.
- Den interna kontrollen av hur bestämmelserna efterlevs skärps. Kommunstyrelsens årliga internkontrollplan kommer att innehålla granskning av såväl rutiner som intyg, attesträtter och beslutsunderlag.
- Möjligheten att digitalisera arvodeshanteringen kommer att ses över.

Dessutom har ansvarsersättningen till styrelseledamöterna i AB Edethus slopats då bolaget numera tecknar ansvarsförsäkringen.

En beredskapsersättning till individnämndens ordförande har lagts till då denna med kort varsel dygnet runt måste kunna inställa sig och fatta brådskande beslut. Vid ordförandens frånvaro övergår denna ersättning proportionerligt till den av 1:e vice ordförande eller 2:e vice ordförande i individnämnden som innehar "jouren".

Beslutsunderlag

Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun.

Sven Bergelind
Tf kommunchef
Epost
Telefon

Beslut expedieras till
Maria Olegård, administrativ chef

Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun

Framtagen av: Kommunledningsförvaltningen

Datum: 2018-01-03

Dnr: KS 2017/10

Fastställd: Kommunfullmäktige 2018-01-24 §

§ 1

Tillämpningsområde

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 7 kapitlet § 1 kommunallagen.

Ersättningar till förtroendevalda enligt dessa bestämmelser utgör

- a) arvoden i form av
 - årsarvode
 - sammanträdesarvode

- b) ersättningar för förlorad
 - arbetsinkomst
 - semesterförmån
 - pensionsförmån

- c) kostnadsersättningar

§ 2

Årsarvode

Definitioner och kategorier

Med årsarvode avses ett fast arvodesbelopp per år. Årsarvodet utgår med en tolfedel per månad. Årsarvodet för uppdrag utgår enligt bilaga 1.

De årsarvoderade förtroendevalda delas in i kategorierna A och B. Kategori A avser förtroendeuppdrag som ianspråktar minst 40 procent av en heltid om 165 timmar per månad. Kategori B avser förtroendeuppdrag som ianspråktar mindre än 40 procent av en heltid om 165 timmar per månad. Av bilaga 1 framgår vilka uppdrag som hänförs till kategori A respektive kategori B.

Årsarvode för kategori A

Förtroendevald kategori A har rätt till årsarvode enligt bilaga 1.

Förtroendevald i kategori A har ej rätt till annan ersättning från Lilla Edets kommun. Förtroendevald kategori A har dock rätt till viss reseersättning, se § 9.

Årsarvode för kategori B

Förtroendevald kategori B har rätt till årsarvode enligt bilaga 1.

Om en förtroendevald kategori B enligt bilaga 1 har fler uppdrag som totalt omfattar mer än 40% av en heltid skall kommunstyrelsens arbetsutskott avgöra om den förtroendevalde ska årsarvoderas som kategori A.

Gemensamma bestämmelser för årsarvoderad enligt kategori B

- Årsarvodet omfattar all nedlagd tid inom nämndens/organets verksamhetsområde, vilket innebär att årsarvoderad inte har rätt till ytterligare arvode från egen nämnd/organ.
- För uppdrag i annan nämnd/organ än årsarvodet utgår sammanträdesarvode. Gäller exempelvis då årsarvoderad enligt kategori B samtidigt är ledamot/ersättare i kommunstyrelsen eller kallas av kommunstyrelsen till budgetberedning.
- Fullmäktiges presidium och revisionens presidium har även rätt till sammanträdesarvode.
- Årsarvodet betalas ut från den dag som anges i kommunfullmäktiges beslut eller från den dag då valet gjordes.
- Om förtroendevald, som har rätt till årsarvode avgår under löpande mandatperiod skall arvodet fördelas mellan den avgående och ersättare/efterträdare i förhållande till den tid dessa haft sina uppdrag.
- Om förtroendevald under en sammanhängande tid som överstiger en månad inte kan fullgöra sitt uppdrag p.g.a. sjukdom eller annan orsak skall den förtroendevalde för tid över en månad få avdrag med så stor del av det fasta arvodet, som motsvarar denna tid. Administrativ chef har till ansvar att meddela frånvaro överstigande en månad till kommunstyrelsens ordförande, som efter samråd med kommunstyrelsens vice ordförande, beslutar om arvodet ska utgå.

§ 3

Sammanträdesarvode

Förtroendevald **utan årsarvode** har rätt till sammanträdesarvode.

Sammanträdesarvode utgår för den tid som sammanträdet/förrättningen varar.

Sammanträdesarvode omfattar ersättning för inläsning, ”förmöte” och sammanträde.

För justering av protokoll utgår sammanträdesarvode för maximalt en sammanträdestimma. Ersättning för justering utgår inte för förtroendevalda med årsarvode, undantag gäller för fullmäktiges presidium.

Sammanträdesarvode utges för deltagande i sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, liksom revisorernas sammanträden. Sammanträdesarvode kan även utgå då ordföranden på förhand beslutat om deltagande i annan förrättning.

Sammanträdesarvode utgår per timme med ett belopp motsvarande 0,27 % av det vid varje tid gällande arvodet för riksdagsledamöter. Avrundning sker till närmast högre kronvalsbelopp.

1. Första timman utgör ett grundarvode motsvarande två sammanträdestimmar.
2. Efter första timmen utgår ersättning för varje därefter påbörjad halvtimma.
3. Grundarvode enligt punkt 1 utgår endast en gång per sammanträde och dag om uppehållet mellan sammanträden understiger två timmar.

Tiden för lunch anses ingå i sammanträdestiden om mötet avbryts för lunch och därefter fortsätter. Detsamma gäller vid kortare ajournering.

Begäran om sammanträdesarvode ska lämnas senast inom **tre** månader från dagen för sammanträdet eller förrättningen.

Ordförande i nämnden/bolaget attesterar. Nämndsekreteraren skickar arvodeblanketten till SOLTAK AB/lön för utbetalning.

§ 4

Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst med anledning av förrättning enligt § 3. Undantag gäller för förtroendevalda (Kategori A) som har årsarvode för 40 procent eller högre av heltidsuppdrag. Ersättning utbetalas med belopp per timme som baseras på den faktiska inkomstförlusten.

Grunden för rätten till ersättning är att den förtroendevalde har faktisk förlorad arbetsinkomst. Uppdrag på ledig tid (uttag av flex, semester, komp m.m.) medger inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Rätten till ersättning omfattar utöver sammanträdestiden även tid för resa till och från sammanträdet.

Förmöten inför kommunfullmäktige/kommunstyrelsen/nämnd ger endast rätt till förlorad arbetsinkomst om mötet ligger i direkt anslutning till sammanträdet.

Kan den förtroendevalde inte styrka den förlorade arbetsinkomsten på det sätt som kommunen begär, betalas ingen ersättning ut.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst utbetalas för högst åtta timmar per dag. Om förtroendevald med schemalagd arbetstid med intyg från arbetsgivaren visar att arbetsinkomst förlorats för mer än åtta timmar utbetalas ersättning även för denna tid.

Högsta dagersättningen för förlorad arbetsinkomst motsvarar 3 % av vid varje tid gällande arvodet för riksdagsledamöter. Avrundning sker till närmast högre krontalsbelopp.

Sammanlagd ersättning för årsarvode, sammanträdesarvode och förlorad arbetsinkomst för en förtroendevald kan per kalenderår inte överstiga 100 procent av grundarvodet för kommunalråd med heltidsuppdrag. Förtroendevald svarar själv för bevakning av detta.

Ersättning för förlorad retroaktiv arbetsinkomst utbetalas inte.

För att erhålla ersättning för förlorad arbetsinkomst, ska den förtroendevalde lämna intyg på aktuell grundlön till SOLTAK AB/lön i januari varje år och vid förändringar av inkomst. Om intyget är äldre än ett år betalas inte ersättning för förlorad arbetsinkomst ut.

Anställda som förlorar OB-tillägg är berättigad ersättning för detta. Vid begäran om ersättning för förlorade OB-tillägg ska förlusten styrkas med intyg från den förtroendevaldes arbetsgivare.

1. För anställd ska intyget vara utfärdat av arbetsgivare.
2. Egenföretagare ska visa F-skattsedel. Ersättning för förlorad arbetsinkomst baseras på hälften av högsta dag ersättning. För högre ersättning måste förlusten styrkas med föregående verksamhetsårs slutskattsedel.

För uppdragstagare och övriga personer med oregelbunden inkomst betalas ersättning för förlorad arbetsinkomst ut baserad på hälften av högsta dag ersättning om ej annat kan styrkas.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår generellt inte till studenter eller pensionärer.

Detsamma gäller för personer som är tjänstlediga av annan anledning än av förtroendeuppdraget, eller personer som är anställda i företag som inte driver verksamhet.

Den förtroendevalde ska utöver ovan angivet intyg, vid varje begäran om förlorad arbetsinkomst lämna intyg från sin arbetsgivare som styrker begärd tjänstledighet för förtroendeuppdrag. Den förtroendevalde kan alternativt i efterhand lämna kopia av lönespecifikation där det ska framgå med vilket sammanlagt belopp som löneavdrag gjorts för ledighet för förtroendeuppdrag.

Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst ska lämnas senast inom **tre** månader från dagen för sammanträdet eller förrättningen.

Den förtroendevalde ska genom sin namnteckning vidimera sina yrkanden och bekräfta att de lämnade uppgifterna är riktiga. Detta görs på särskild blankett som finns på kommunens webbplats eller tillhandahålls av nämndsekreteraren.

Ordförande i nämnden/bolaget attesterar övriga ledamöter och ersättares begäran. Kommunstyrelsens ordförande attesterar för nämndordförande/ordförande i bolaget. Nämndsekreteraren skickar begäran till SOLTAK AB/lön för utbetalning.

För arbetslös/sjukskriven/föräldraledig ska styrkt intyg vara utfärdat av arbetslöshetskassa/försäkringskassa och ange det belopp den förtroendevalde går miste om på grund av sitt uppdrag. Den förtroendevalde ansvarar själv för att försäkringskassan godkänt deltagande i uppdrag under pågående sjukskrivning/föräldraledighet.

Om ersättning utgår felaktigt är den förtroendevalde återbetalningsskyldig. Förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling. Uppföljning sker årligen genom av kommunstyrelsen upprättad internkontrollplan.

§ 5

Förlorad semesterförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad semesterförmån. Den förtroendevaldes arbetsgivare ska intyga storleken av den förlorade semesterförmånen.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån ska framställas senast inom två år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänförs sig.

§ 5 gäller inte för förtroendevalda som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, det vill säga en förtroendeuppdrag som ianspråk tar minst 40 procent av en heltid om 165 timmar per månad.

§ 6

Förlorad pensionsförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättning utbetalas i form av årliga avgifter till tjänstepensionsförsäkring. Den årliga avgiften är 4,5 procent av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsinkomst under året som den förtroendevalde erhållit för fullgörande av förtroendeuppdraget i kommunen. För att ersättning skall utbetalas krävs att den förtroendevalde kan visa att fullgörande av det kommunala förtroendeuppdraget medfört minskade tjänstepensionsavgifter.

Pensionsavgifterna sätts in på en pensionsförsäkring i KPA. Genom betalning av årliga avgifter har kommunen fullgjort sin lagliga skyldighet att ersätta den förtroendevalde för förlorad pensionsförmån.

§ 7

Pension kommunalråd

Förtroendevald med kommunalrådsuppdrag och minst 40 procent sysselsättningsgrad har rätt till ålderspension när uppdraget upphör enligt bestämmelser i det kommunala pensionsreglementet.

§ 8

Kostnadsersättningar

Förtroendevalds kostnader för barntillsyn om barnet inte fyllt tolv år eller vård av personer med funktionsvariationer som stadigvarande vistas i den förtroendevaldes bostad ersätts med skäligt belopp. Ersättning utbetalas inte till person i den förtroendevaldes familj.

Ersättningen utbetalas per timma med lön som motsvarande högst den lön som i kommunen enligt lokalt avtal med Kommunal gäller som lägsta lön för barnskötare i Lilla Edet.

Förtroendevalds kostnader för ledsagare, tolk eller inläsningshjälp ersätts med skäliga belopp. Personliga assistenter ersätts med skäliga belopp, såvida inte ersättningen utbetalas enligt LSS-lagen.

§ 9

Reseersättning och traktamenten

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som gäller för kommunens anställda, d.v.s. reseersättning utgår från bostaden till sammanträdesplatsen. Förtroendevald med kommunalrådsuppdrag är inte berättigade till denna ersättning vad gäller resor till och från Lilla Edets tätort.

Traktamente och reseersättning utbetalas enligt samma regler som gäller för de anställda.

Utbetalningar sker på grundval av undertecknade reseräkningar eller mot kvitto enligt samma regler som gäller för anställda.

§ 10

Tolkning

Kommunstyrelsens arbetsutskott avgör tolkningen av dessa bestämmelser och äger rätt att i särskilda fall avgöra om ersättning ska utgå. Kommunstyrelsens arbetsutskott ska ge berörd förtroendevald möjlighet att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövt, innan slutligt beslut fattas.

Bilaga 1

Årsarvoden fr.o.m 2018-01-01

Riksdagsledamöternas arvode för 2018 är 65 400 kronor.

	Ordförande		Vice ordförande	
Kategori A				
Månadsarvode				
Kommunstyrelsen	80%	52 320 kr	60%	39 240 kr
Kategori B				
Månadsarvode				
Kommunfullmäktige	1,7%	1 112 kr	0,8% (även 2:e vice ordf)	523 kr
Individnämnden	12,6%	8 240 kr	8,3%	5 428 kr
Omsorgsnämnden	11%	7 194 kr	7,3%	4 774 kr
Utbildningsnämnden	14,2%	9 287 kr	9,4%	6 148 kr
Miljö- och byggnämnden	11%	7 194 kr	7,3%	4 774 kr
Tekniska nämnden	10%	6 540 kr	6,6%	4 316 kr
Kultur- och fritidsnämnden	11%	7 194 kr	7,3%	4 774 kr
Revisorer	1,6%	1 046 kr	1%	654 kr
AB Edethus/bolaget	11%	7 194 kr	7,3%	4 774 kr

Överförmyndarnämnden	5,5%	3 597 kr	3,6%	2 354 kr
----------------------	------	----------	------	----------

Beredskapsersättning till
individnämndens ordförande

2 964 kr
Vid
ordförandens
frånvaro
fördelas
beredskaps-
ersättningen
proportionellt
till 1:e vice
ordförande
eller 2:e vice
ordförande
som har
”beredskap” i
ordförandens
ställe

Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode utbetalas med 177 kr/tim och för första timmen utbetalas dubbel ersättning. Sammanträdesarvode per dag är maximerad till 1 593 kronor.

Förlorad arbetsinkomst

Högsta dagersättningen är 1 962 kronor (245 kr/timme).

Svar till revisorerna med anledning av granskning av rutiner och hantering av arvoden till förtroendevalda

Dnr 2017/8

Sammanfattning

PWC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Revisorerna önskar kommunstyrelsens kommentarer och åtgärder i anledning av granskningen, senast den 28 februari 2018.

Granskningen visade att kommunfullmäktige har antagit bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda, men är något otydliga och inte fullt ändamålsenliga. Roll- och ansvarsfördelningen är otydlig. Stickprov visade att arvoden har begärts ut när ledamöter inte har haft rätt till det enligt bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Revisorernas samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Revisorerna lämnade följande rekommendationer för att vidareutveckla rutinerna i kommunen:

- 1) Genomföra en översyn av bestämmelserna för arvoden och ersättningar till förtroendevalda och de rutiner som följer av bestämmelserna.
- 2) I samband med översynen skärpa kraven rörande intyg för faktisk förlorad arbetsinkomst.
- 3) Säkerställa att bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda efterlevs.
- 4) Se över hanteringen av attest för att säkerställa att personer i beroendeställning inte har beslutsattest.
- 5) Upprätta rutiner för uppföljning och kontroll av hanteringen av arvoden och ersättningar.
- 6) Se över möjligheten att digitalisera arvodeshanteringen.
- 7) Kommunstyrelsen bör överväga om hanteringen av arvoden bör ingå som kommunövergripande kontrollmoment i den interna kontrollen

Med anledning av revisorernas rapport har kommunledningsförvaltningen vidtagit följande åtgärder:

- Samtliga arvodesrapporter från förtroendevalda som är årsarvoderade har granskats från 2015 fram till oktober 2017. Kommunledningsförvaltningens granskning har även visat brister och en osäkerhet kring hur bestämmelserna ska tolkas.
- Ett förslag till reviderade bestämmelser har tagit fram där revisorernas rekommendationer beaktats.
- Kraven har skärpts rörande intyg för faktisk förlorad arbetsinkomst.
- Bestämmelser och rutiner har förtydligats och förenklats.
- Blanketterna för sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst har separerats för att undvika sammanblandning.
- De reviderade bestämmelserna säkerställer att ingen person i beroendeställning har attesträtt.
- Den interna kontrollen av hur bestämmelserna efterlevs skärps. Kommunstyrelsens årliga internkontrollplan kommer att innehålla granskning av såväl rutiner som intyg, attesträtter och beslutsunderlag.
- Möjligheten att digitalisera arvodeshanteringen kommer att ses över.

Beslutsunderlag

Revisorernas granskningsrapport; Granskning av rutiner och hantering av arvoden till förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom svaret och överlämnar det till revisorerna.

Sven Bergelind
Tf kommunchef
Epost
Telefon

Beslut expedieras till
Revisorerna

Lilla Edets kommun
Kommunens revisorer

Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder

Granskning av rutiner och hantering av arvoden till förtroendevalda

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Granskningen visar att kommunfullmäktige har antagit bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Bestämmelserna är dock inte fullt ändamålsenliga och det framkommer att roll- och ansvarsfördelningen inte är tydlig. Stickprov visar att arvoden har begärts ut när ledamöter inte har haft rätt till det enligt bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Det framkommer även att det förts diskussioner kring tolkning av riktlinjerna, men att frågan inte förts vidare till kommunstyrelsen för hantering i enlighet med bestämmelserna.

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda. I bifogad rapport lämnas ett antal rekommendationer för att vidareutveckla rutinerna i kommunen. Vi uppmanar Kommunstyrelsen att aktivt pröva huruvida nuvarande reglemente har efterlevts gällande nämndernas presidier.

Vi önskar kommunstyrelsens kommentarer och åtgärder i anledning av vår granskning senast 2018-02-28.

Lilla Edet den 20 november 2017

För kommunens revisorer

Elinor Svenungsson
Ordförande

Jörgen Hellman
Vice ordförande

Bilaga; Revisionsrapport PwC; Granskning av rutiner och hantering av arvoden till förtroendevalda

Revisionsrapport

Granskning av rutiner och hantering av arvo- den till förtroendevalda

Lilla Edets kommun

Remmi Gimborn
Helena Richardsson

Oktober 2017

pwc

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfråga	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollmål	3
1.5. Avgränsning	4
1.6. Metod	4
2. Granskningsresultat	5
2.1. Riktlinjer och rutiner för hantering av arvoden och ersättningar	5
2.1.1. Iakttagelser	5
2.1.2. Bedömning	6
2.2. Riktlinjer och rutiners ändamålsenlighet	6
2.2.1. Iakttagelser	6
2.2.2. Bedömning	7
2.3. Uppföljning och kontroll	8
2.3.1. Iakttagelser	8
2.3.2. Bedömning	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun genomfört en granskning av rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda. Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga: Är kommunstyrelsen och nämndernas interna kontroll avseende rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda tillräcklig?

Granskningen visar att kommunfullmäktige har antagit bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Bestämmelserna är dock inte fullt ändamålsenliga och det framkommer att roll- och ansvarsfördelningen inte är tydlig. Stickprovet visar att arvoden har begärts ut när ledamöter inte har haft rätt till det enligt bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Det framkommer även att det förts diskussioner kring tolkning av riktlinjerna, men att frågan inte förts vidare till kommunstyrelsen för hantering i enlighet med bestämmelserna.

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner och hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda. Den samlade bedömningen utgår ifrån bedömningarna i kontrollmålen nedan:

Kontrollmål	Bedömning
Det finns dokumenterade riktlinjer för hantering av arvoden	Uppfyllt
Riktlinjer och rutiner är ändamålsenliga	Delvis uppfyllt
Utbetalda ersättningar och arvoden är förenliga med riktlinjer och rutiner	Inte uppfyllt

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen och ansvariga nämnder att:

- Genomföra en översyn av bestämmelserna för arvoden och ersättningar till förtroendevalda och de rutiner som följer av bestämmelserna.
- I samband med översynen skärpa kraven rörande intyg för faktisk förlorad arbetsinkomst.
- Säkerställa att bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda efterlevs.
- Se över hanteringen av attest för att säkerställa att personer i beroendeställning inte har beslutsattest.
- Upprätta rutiner för uppföljning och kontroll av hanteringen av arvoden och ersättningar.
- Se över möjligheten att digitalisera arvodeshanteringen.
- Kommunstyrelsen bör överväga om hanteringen av arvoden bör ingå som kommunövergripande kontrollmoment i den interna kontrollen.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen 4 kap. 12-15 §§ har de förtroendevalda rätt till ett skäligt arvode för det arbete som är förenat med uppdraget. De förtroendevalda har rätt till ledighet från sina anställningar som behövs för uppdraget. De förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst och ekonomiska förmåner, dvs. för det inkomstbortfall som förtroendeuppdraget orsakat, exempelvis genom deltagande i sammanträden. De förtroendevalda har även rätt till skälig ersättning för barn tillsyn som uppstår när de fullgör sina uppdrag. Förtroendevalda kan även ha rätt till pension och andra ekonomiska förmåner som fullmäktige beslutar om. Arvodens nivåer och ersättning för förlorad arbetsförtjänst fastställs i kommunens arvodesreglemente.

Det finns en risk för att förtroendeskada uppstår för kommunen om bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunen inte följs. Av denna anledning är det särskilt viktigt att det finns en tillräcklig intern kontroll när arvoden och ersättningar utbetalas.

De förtroendevalda revisorerna i Lilla Edets kommun har i samband med sin riskanalys gjort bedömningen att det är angeläget att göra en granskning av rutiner och hantering av arvoden och kostnadsersättningar till förtroendevalda.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med revisionsgranskningen är att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Revisionsfrågan som ska besvaras i granskningen lyder:

Är kommunstyrelsen och nämndernas interna kontroll avseende rutiner och hanteringen av ersättningar och arvoden till förtroendevalda tillräcklig?

1.3. Revisionskriterier

Bedömningsgrunderna i granskningen utgörs av följande revisionskriterier:

- Kommunallagen (1991:900) 4 kap 12-15 §§
- Kommunens regler avseende hantering av arvoden
- SKL:s praxis avseende hantering av arvoden

1.4. Kontrollmål

För att besvara revisionsfrågan kommer följande kontrollmål vara vägledande:

Kontrollmål 1 – Det finns dokumenterade riktlinjer för hantering av arvoden.

Kontrollmål 2 – Riktlinjer och rutiner är ändamålsenliga.

Kontrollmål 3 – Utbetalda ersättningar och arvoden är förenliga med riktlinjer och rutiner.

1.5. Avgränsning

Granskningen har avgränsats till att omfatta kommunstyrelsens övergripande ansvar, perioden 1 januari 2016 till och med 30 juni 2017.

1.6. Metod

Granskningen har baserats på intervjuer och dokumentanalys. Det har även genomförts ett stickprov av utbetalningar av presidiernas arvoden och ersättningar.

Följande moment har genomförts inom ramen för granskningen:

- Analys av relevanta styrdokument avseende arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- Granskning av ett urval av utbetalningar av presidiernas arvoden och ersättningar mot aktuellt regelverk, fastställda blanketter, underlag till utbetalning av arvode och ersättningar med mera
- Intervju med kommunchef
- Intervju med administrativ chef

Samtliga intervjuade har beretts tillfälle att faktagranska rapporten.

2. Granskningsresultat

I detta avsnitt anges de iakttagelser och bedömningar som gjorts utifrån respektive kontrollmål.

2.1. Riktlinjer och rutiner för hantering av arvoden och ersättningar

Kontrollmål 1: Det finns dokumenterade riktlinjer för hantering av arvoden

2.1.1. Iakttagelser

Kommunens ”Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun” antogs av kommunfullmäktige 2014-11-19 § 59. Det står angivet att bestämmelserna ska följas upp under 2018 eller vid behov samt att uppräknade arvoden sker årligen. Av styrdokumentet framkommer bland annat att ersättningar till förtroendevalda enligt bestämmelserna utgör arvoden i form av fasta arvoden och sammanträdesersättning, ersättningar för förlorad arbetsinkomst, förlorad semesterförmån och förlorad pensionsförmån samt kostnadsersättningar såsom reseersättning. Nedan följer en sammanställning över de viktigaste rättigheterna till arvoden och ersättningar enligt bestämmelserna.

	Förtroendevalda med årsarvode – kommunalråd	Förtroendevalda med årsarvode – övriga	Övriga förtroendevalda – ledamot i nämnd/styrelse
Omfattning	Fullgör uppdrag på mer än 40 % av heltid	Fullgör uppdrag på mindre än 40 % av heltid	Ersättning om 169 kr/h utgår, maximalt 1 526 kr per dag
Fasta arvoden 3-4 §§	Årsarvode enligt bilaga (månadsvis)	Nej	Nej
Sammanträdesersättning § 5	Nej*	Nej*	Ja
Ersättning för förlorad arbetsinkomst § 6	Nej	Ja	Ja
Ersättning för förlorad semesterförmån § 7	Nej	Ingår i förlorad arbetsinkomst	Ingår i förlorad arbetsinkomst
Ersättning för förlorad pensionsförmån § 8	Nej	Ja	Ja
Pension kommunalråd § 9	Ja, har rätt till ålderspension när uppdraget upphör enligt det kommunala pensionsreglementet	Nej	Nej
Kostnadsersättningar § 10	Ja	Ja	Ja
Reseersättning och traktamenten § 11	Ja, enligt samma grunder som gäller för kommunens anställda	Ja, enligt samma grunder som gäller för kommunens anställda	Ja, enligt samma grunder som gäller för kommunens anställda

*För uppdrag i annan nämnd/styrelse än det fasta arvodet utgör ersättning för, utbetalas sammanträdesersättning.

Av intervjun framkommer att det inte finns några andra styrdokument som reglerar hanteringen av arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunen.

Vad gäller rutiner för hanteringen av arvoden och ersättningar till förtroendevalda finns det inom kommunen en uttalad roll- och ansvarsfördelning, denna är dock inte tydliggjord i bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Enligt uppgift vid intervjun skickas en arvodesblankett runt vid styrelsens, nämndernas och arbetsutskottens sammanträden där samtliga närvarande förtroendevalda anger arvode, förlorad arbetsinkomst, eventuell resa och sedan undertecknar blanketten. Därutöver ansvarar den förtroendevalda för att fylla i en blankett för andra sammanträden som inte utgör en del av presidieuppdraget.

Kommunen har valt att outsourca löneadministrationen och arvodesutbetalningar till det kommunala bolaget Soltak AB. Respektive nämndsekreterare eller den administrativa chefen skickar de blanketterna från de förtroendevalda till Soltak. Blanketterna är då attesterade av respektive nämndordförande. Enligt uppgift går allt material till Soltak AB via nämndsekreterarna. Av intervjun framgår att Soltak inte har någon kontrollfunktion utan enbart är den funktion som genomför utbetalningarna.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt. Vi grundar vår bedömning på att kommunfullmäktige har antagit bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda. Det finns en uttalad roll- och ansvarsfördelning, denna framgår dock inte av arvodesbestämmelserna utan är enbart uttalad inom kommunen.

2.2. Riktlinjer och rutiners ändamålsenlighet

Kontrollmål 2: Riktlinjer och rutiner är ändamålsenliga

2.2.1. Iakttagelser

Det har inte genomförts någon större revidering av bestämmelserna i närtid vilket bland annat har föranlett diskussioner kring roll- och ansvarsfördelning samt kommunens arvodesnivåer. Inför innevarande år skedde dock ingen justering av arvodesnivåerna utöver uppräknig av arvoden vilket sker årligen. Under intervjun uppges att det är planerat att kommunen ska se över bestämmelserna om arvoden och ersättningar inför nästa mandatperiod. Bakgrunden är ett uppdrag från kommunfullmäktige. Det har uppmärksamats att bestämmelserna för arvode och ersättningar till förtroendevalda tolkas på olika sätt då det förekommer stora variationer mellan utbetalningar till de olika presidierna. Tolkningen har bland annat berört huruvida presidierna som får fast arvode även har rätt till sammanträdesarvode.

I arvodesbestämmelserna framgår det att:

”Det fasta arvodet till förtroendevald inkluderar ersättning för sammanträde med respektive organ samt allt övrigt arbete som är förenat med detta uppdrag. För uppdrag i annan nämnd/styrelse än det fasta arvodet utgör ersättning för, utbetalas sammanträdesersättning.”

Därutöver framgår av bestämmelserna att frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser ska avgöras av kommunstyrelsen.

Under intervjun framkommer att det tidigare var nämndsekreterarna eller den administrativa chefen som attesterade underlaget för utbetalning av arvode och ersättning, men att det sedan 2016 är ordförande i respektive nämnd som gör detta. Bakgrunden till justeringen av attestant var att det uppkommit en diskussion om huruvida det är förenligt med bestämmelserna att förtroendevalda med fast arvode även kan få sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst.

När det gäller ersättning för förlorad arbetsinkomst framgår av bestämmelserna att förlusten ska styrkas med inkomstintyg från arbetsgivare. Att den förtroendevalde måste styrka faktiskt inkomstbortfall i form av exempelvis en lönespecifikation omfattas dock inte av bestämmelserna. Detta är däremot praxis i många andra kommuner. För egenföretagare gäller i första hand inlämnad uppgift om styrkt månadsinkomst för att ha rätt till förlorad arbetsinkomst. I annat fall grundas ersättningen på en schablonberäknad årsinkomst på 51 procent av kommunstyrelsens ordförandes grundarvode. Kommunstyrelsen ska pröva varje enskilt ärende. I bestämmelserna framkommer det att det åligger den förtroendevalda att inkomma med intyg rörande exempelvis sin inkomst. Enligt bestämmelserna för arvode och ersättningar till förtroendevalda ska intyg om inkomst lämnad in årligen till personalavdelningen (enligt uppgift numera till Soltak AB).

Av bestämmelserna framgår även att ersättning för förlorad retroaktiv arbetsinkomst inte utbetalas. I samband med intervjuerna har det framgått att arvoden kan begäras ut retroaktivt, detta har framför allt gällt mötesarvoden som inkommit några månader efter sammanträdet.

I samband med denna granskning lyftas även att ansvarsfördelningen vad gäller bestämmelserna kring uteblivet arvode vid sjukdom är otydligt. I bestämmelserna framgår att en förtroendevald som inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom eller annan orsak under en sammanhängande tid som överstiger en månad ska få avdrag på det fasta arvodet under den tid som den förtroendevalda inte kunnat fullgöra uppdraget. Av bestämmelserna framgår inte vem som ansvarar för att avdraget görs.

Av styrdokumentet framkommer inte heller några bestämmelser vad gäller uppföljning och kontroll av utbetalningsprocessen för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunen.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Vi grundar vår bedömning på att det finns ett flertal områden i arvodesbestämmelserna som bör ses över. Bland annat när presidierna kan få mötesarvode, vem som ska se till att avdrag för sjukdom görs, vad som bör hända när inkomstintyg inte inlämnas och så vidare. Det finns med andra ord starka skäl till att genomföra en översyn av arvodesbestämmelserna och i samband med detta förtydliga roll- och ansvarsfördelningen. När det gäller förlorad arbetsinkomst bör det krävas in lönespecifikationer som styrker att personen förlorat inkomst som resultat av förtroendeuppdraget. Vi tycker även att det är anmärkningsvärt att frågan om sammanträdesarvode i förhållande till de som omfattas av fast arvode inte har lyfts i kommunstyrelsen för tolkning i enlighet med bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Lilla

Edets kommun. I samband med granskningen har det även framkommit att det kan finnas skäl att se över attestreglementet, detta för att säkerställa att personer som är i beroendeställning inte ska beslutsattestera för överordnade.

2.3. Uppföljning och kontroll

Kontrollmål 3: Utbetalda ersättningar och arvoden är förenliga med riktlinjer och rutiner

2.3.1. Iakttagelser

Under intervjun framkommer att det inte genomförs någon systematisk uppföljning eller kontroll av utbetalningsprocessen för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunen. Som tidigare nämnts åligger det den förtroendevalda att inkomma med intyg vad gäller exempelvis inkomst och huruvida detta sker eller inte kontrolleras inte i någon större utsträckning. Under intervjun framhålls dock att administrativ chef har skickat ut enstaka påminnelse trots att det egentligen är upp till den enskilde att skicka in intyg om inkomst. I dagsläget kontrolleras inte om den förtroendevalda styr om sin arbetstid eller tar ut kompenstationstid för de möten som följer av förtroendeuppdraget.

Under granskningen framkommer att det inte säkerställs huruvida utbetalda arvoden och ersättningar till förtroendevalda sker i enlighet med kommunens bestämmelser. Det genomförs enbart en rimlighetsbedömning av attestansvarig. Det är oklart huruvida hanteringen av arvoden och ersättningar tidigare har varit en del av den interna kontrollen.

För att kontrollera kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende rutiner och hanteringen av ersättningar och arvoden till förtroendevalda genomfördes även ett stickprov. Stickprovet syftade till att kontrollera huruvida utbetalda ersättningar och arvoden till förtroendevalda är förenliga med kommunens riktlinjer och rutiner. Stickprovet initierades genom att vi efterfrågade lönespecifikationer och arvodeslista för sju nämndpresidier inom kommunen. Därefter valde vi ut en period om sex månader, från oktober 2016 till mars 2017, och jämförde lönespecifikationer och arvodeslistan. Vi kontrollerade även om den förtroendevalde hade andra förtroendeuppdrag vilket påverkar nivåerna/bestämmelserna kring arvoden och ersättningar.

Resultatet visade att:

- Det saknas uppdaterade intyg för att styrka förlorad arbetsinkomst
- Nämndpresidierna har begärt sammanträdesarvoden

I genomförandet av stickprovet har vi haft utmaningar med att säkerställa vad utbetalda arvoden har avsett för förtroendeuppdrag. Då flertalet ledamöter har presidieuppdrag som medger ett fast arvode samt andra nämnds/styrelse eller fullmäktigeuppdrag är det inte möjligt att styrka vad utbetalda arvoden har avsett. Därutöver framgår det inte av lönespecifikationerna vad ett utbetalt arvode avser. Blanketter för sammanträdesarvoden har dessutom i vissa fall lämnats in flera månader efter det specifika sammanträdet, vilket ytterligare försvårat jämförelsen mellan lönespecifikation och arvodeslistan. Presidierna kan samtidigt även ha fått arvode för andra förtroendeuppdrag som medger att sammanträdesarvode utbetalas. Vid en genomgång av bestämmelserna för arvode och ersättningar

framkommer att det inte är reglerat när blanketten för sammanträdesarvoden ska lämnas in.

Resultatet visar även att förtroendevalda har lämnat in blanketten för att få sammanträdesersättning trots att sammanträdet är förenat med presidieuppdraget, vilket inte överensstämmer med gällande bestämmelser.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt. Bakgrunden till vår bedömning är att stickprovet visar att det finns brister i den interna kontrollen. Det kan inte uteslutas att arvoden har betalats ut när förtroendevalda inte har haft rätt till det enligt bestämmelserna om arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt att ersättning för förlorad arbetsinkomst utbetalats trots att aktuella inkomstintyg saknats. Utifrån ovanstående anser vi att lönespecifikationerna för de förtroendevalda behöver förtydligas så att det tydligt framgår vad arvodet avser.

2017-10-31

Remmi Gimborn

Projektledare

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Revidering av kommunstyrelsens delegeringsförteckning

Dnr 2017/11

Sammanfattning

Med anledning av att Bestämmelserna för arvode och ersättningar till förtroendevalda i Lilla Edets kommun har reviderats behöver kommunstyrelsens delegeringsförteckning uppdateras.

Punkten 1.5 ”Beslut om tillämpning av schablonbestämmelser i kommunens bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda”, utgår.

Delegeringsförteckningen behöver kompletteras med:

- *Beslut om arvode ska utgå när förtroendevald under en sammanhängande tid som överstiger en månad inte kan fullgöra sitt uppdrag.*
Delegat: Kommunstyrelsens ordförande, efter samråd med kommunstyrelsens vice ordförande
- *Beslut om tolkning av arvodesbestämmelserna och äger rätt att i särskilda fall avgöra om ersättning ska utgå.*
Delegat: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen reviderar delegeringsförteckningen enligt ovan.

Maria Olegård
Administrativ chef
maria.olegard@lillaedet.se
Telefon

Beslut expedieras till
Maria Olegård, administrativ chef

Anställning av bildningschef

Dnr 2017/9

Sammanfattning

Rekryteringsprocess är genomförd där presidierna för kommunstyrelsen och utbildningsnämnden deltagit. Efter genomförd rekrytering föreslås Leif Gardtman till bildningschef.

Central samverkan ägde rum 2017-12-12.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anställer Leif Gardtman som bildningschef tillsvidare och i villkor enligt överenskommelse.

Sven Bergelind
Tf kommunchef
Epost
Telefon

Beslut expedieras till
Leif Gardtman
Soltak lön
Utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden

Ändrad starttid för kommunstyrelsens sammanträden 2018

Dnr KS 2017/17

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fastställde 2017-10-04 § 148 sammanträdesdagar för 2018 och beslutade att kommunstyrelsens sammanträden ska starta kl 8.30.

För att hinna med ”förmöten” i respektive majoritets och oppositionsgrupp innan sammanträdet föreslås att kommunstyrelsen startar kl 9.00.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunstyrelsens sammanträden 2018 ska starta kl 9.00.

Maria Olegård
Administrativ chef
maria.olegard@lillaedet.se
Telefon

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2017-12-13

§ 143

Återkallelse av beslut om annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2018

Dnr 2017/KS0339

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2017-10-18 § 138 om att annonsering inför kommunfullmäktiges sammanträden 2018 ska ske i teta och Alekuriren samt publiceras på kommunens hemsida och på kommunens facebookside.

Kommunallagen ändras fr o m den 1 januari 2018 och skyldigheterna att i ortstidning kungöra fullmäktiges sammanträden upphör. Samtidigt ska den fysiska kommunala anslagstavla ersättas med en anslagstavla på varje kommuns webbplats. Kommunallagen kommer i fortsättningen att reglera bl a att "tillkännagivanden om fullmäktiges sammanträden" ska anslås på den webbaserade anslagstavlan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från administrativa chefen, daterad 2017-11-30

Arbetsutskottets beslutsförslag till kommunstyrelsen

1. Kommunfullmäktige upphäver kommunfullmäktiges beslut 207-10-18 § 138.
2. Kommunfullmäktige beslutar att annonsering inför kommunfullmäktiges sammanträden 2018 ska göras på kommunens facebookside.

Återkallelse av beslut om annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden 2018

Dnr 2017/13

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2017-10-18 § 138 om att annonsering inför kommunfullmäktiges sammanträden 2018 ska ske i tteLa och Alekuriren samt publiceras på kommunens hemsida och på kommunens facebook sida.

Kommunallagen ändras fr o m den 1 januari 2018 och skyldigheterna att i ortstidning kungöra fullmäktiges sammanträden upphör. Samtidigt ska den fysiska kommunala anslagstavla ersättas med en anslagstavla på varje kommuns webbplats. Kommunallagen kommer i fortsättningen att reglera bl a att ”tillkännagivanden om fullmäktiges sammanträden” ska anslås på den webbaserade anslagstavlan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från administrativa chefen, daterad 2017-11-30

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige upphäver kommunfullmäktiges beslut 207-10-18 § 138.
2. Kommunfullmäktige beslutar att annonsering inför kommunfullmäktiges sammanträden 2018 ska göras på kommunens facebook sida.

Maria Olegård
Administrativ chef
maria.olegard@lillaedet.se
Telefon

Beslut expedieras till
Ellinor Östlund, kommunikationschef
Annika Mändlo, registrator